

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Konstnärsdrömmar och kvinnlig skapelsehistoria

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Läsa och tolka skönlitterära texter och andra texter från olika medier.	Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse.
Reflektera över och tolka människors livsvillkor och val genom litteraturen.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.
Skriva egna texter utifrån lästa texter, där den egna berättelsen kopplas till verklighetens och litteraturens idéer om mänskligt liv och uttryck.	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken och författaren (10 min)

- Presentera boken *Fågeln i mig flyger vart den vill* och dess författare, Sara Lundberg.
- Berätta om Berta Hansson och hennes konstnärsdrömmar.
- Diskutera bokens tema: kvinnlig skapelsehistoria och konstnärens liv på bondgården.
- Förklara varför boken är prisbelönt och vad den väcker för frågor om drömmar och mål.

2. Läsning och reflektion (15 min)

- Läs valda delar av boken högt för eleverna.
- Låt eleverna reflektera kring hur Berta Hanssons liv gestaltas genom text och bild.
- Diskutera hur berättelsen påverkas av flickjagets perspektiv.
- Fundera på hur den tragiska händelsen med Bertas närmaste påverkar hennes konstnärsdröm.

3. Gruppdiskussion om drömmar och mål (15 min)

- Diskutera i små grupper: Hur kan Bertas konstnärsdröm leva vidare trots förlusten?
- Låt grupperna diskutera skillnader i förväntningar på kvinnor och män i relation till drömmar och karriärer.
- Dela gruppens reflektioner med klassen och jämför perspektiven.

4. Skriftlig reflektion (10 min)

- Låt eleverna skriva en kort reflektion om hur de själva ser på sina egna drömmar och mål.
- Koppla det till Bertas konstnärsdröm och vad eleverna tror att drömmar kan ge för livskraft.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Berta Hansson och hennes konstnärsdröm:** Berta Hansson växte upp i Jämtland och drömde om att bli konstnär, trots att hennes liv var präglad av fattigdom och förväntningar på kvinnor att hålla sig till traditionella kvinnliga roller. Hennes konstnärsdröm utvecklades genom hennes målningar som speglade hennes inre värld.
- **Liv på bondgård:** Berta Hanssons barndom präglades av livet på en bondgård i Jämtland, och hennes konst skildrar ofta denna miljö. Det var en plats som både gav trygghet och var en begränsning för den unga Berta, som längtade efter något större än det traditionella lantlivet.
- **Förlust och sorg:** När Bertas nära vän dog i TBC, bröts hennes dröm om att dela livet med denna person, vilket påverkade hennes konstnärskap. Sorgen gav henne en ny riktning i sitt skapande och blev en stor del av hennes livsverk.
- **Kvinnlig skapelseberättelse:** Berta Hansson skapade en alternativ berättelse om kvinnlig skapelse, där hon inte bara såg sig själv som en skapare, utan som en del av en större historia om kvinnor och deras potential i konsten. Det är ett tema som knyter an till Michelangelos freskomålning, där den manliga skapelseberättelsen ofta sätts i centrum.
- **Kvinnors roll i konsthistorien:** Berta Hansson är en del av en större berättelse om kvinnors plats inom konstvärlden, där hon kämpade för att få sitt konstnärskap erkänt. Detta tema kan diskuteras utifrån kvinnors historiska och samtida kamp inom kreativa yrken.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Konstnär	En person som skapar konst, till exempel målningar eller skulpturer.	Från latin <i>ars</i> , konst.
Dröm	En vision eller önskan om framtiden. Kan vara något man strävar efter eller föreställer sig.	Från gammalsvenska <i>dröm</i> , från fornsvenska <i>dröm</i> .
Skapelseberättelse	En berättelse om hur något skapas, ofta använd för att beskriva gudomliga eller mytologiska skapelser.	Från latin <i>creatio</i> , skapande.
Förlust	När något eller någon tas bort, vilket leder till sorg eller saknad.	Från latin <i>perdere</i> , att förlora.
TBC	Tuberkulos, en allvarlig sjukdom som drabbar lungorna och andra organ.	Från latin <i>tuberculum</i> , liten knöl.

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror ni att Bertas konstnärsdröm påverkades av hennes förlust? Kan konst vara ett sätt att bearbeta sorg?
- B. Vad innebär det att vara kvinna i en värld där konstvärlden traditionellt har dominerats av män? Hur påverkar det Bertas skapande?
- C. Om ni skulle ge Berta ett råd när hon var ung och drömde om att bli konstnär, vad skulle ni säga till henne?

Aktivitet

Eleverna ska skapa en egen konstnärsdröm på papper. De ska rita eller måla en bild som visar deras egna mål och drömmar, på ett sätt som liknar Berta Hanssons konstnärskap. Aktiviteterna ska inkludera reflektioner om varför de valde just de drömmarna och vad som kan hindra eller hjälpa dem att nå sina mål. Aktiviteten ska vara en praktisk och kreativ del av lektionen som knyter an till Bertas liv och konstnärliga uttryck.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad handlade boken om?	Boken handlar om Berta Hanssons liv och hennes konstnärsdröm.

Fråga	Svar
Vad var det som hände när Bertas vän dog?	Berta förlorade sin nära vän, vilket påverkade hennes konstnärskap.
Vad symboliserar Bertas konst för henne?	Hennes konst var ett sätt att uttrycka sina inre känslor och drömmar.
Hur kan konst vara ett sätt att bearbeta förlust?	Genom att skapa kan man uttrycka sina känslor och bearbeta svåra upplevelser.
Vad betyder kvinnlig skapelseberättelse?	En alternativ berättelse där kvinnor spelar en aktiv roll i skapande och konst.
Vad var Bertas största dröm?	Bertas största dröm var att bli konstnär.
Hur påverkades Bertas konst av hennes uppväxt?	Hennes konst speglade livet på bondgården och hennes längtan efter något större.
Vilken betydelse har kvinnors plats i konstvärlden idag?	Idag är kvinnors roll i konstvärlden mer erkänd, men det finns fortfarande utmaningar.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort berättelse där de beskriver sin egen dröm och hur de tror att den kan påverka deras liv. De ska koppla sin dröm till något i verkligheten och reflektera över vad som kan hindra dem eller vad som kan hjälpa dem att nå sina mål.

Citat

"Konstnärens uppgift är att skapa något som överlever honom eller henne." – Pablo Picasso, 1960

Detta citat knyter an till Berta Hanssons dröm om att hennes konst ska leva vidare, trots hennes förlust och de hinder hon mötte på vägen.

Tags: [Lektion](#)